

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Égész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyedévre 13 Lei.

Egyes szám ára 1 Lei.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

Képviselő-választások

elkövetkeztetésének előszelét érezzük a kormány iménti parlamenti leszavaztatásából felénk fujdogálni. A kamara az alig egy hónappal ezelőtt alakult Take Jonescu-kormányt — bár időközben elég sok meggyőzési, párt-szervezési, erősítési kísérlet folyt — a szünet letelése utáni első parlamenti megjelenése alkalmával leszavazta. Leszavazta 191 szavazattal 80 ellenében.

Mindez azt bizonyítja, hogy ebben a kamarában aligha sikerülhet egy kormánynak még többséget szereznie. Hogy a politikai élet mai, teljesen összebonyolodott állapota mellett, ebben a parlamentben még egy valamelyik összefoltozott többséggel is lehetlenné válhatik a kormányzás, azt már az előbbi Averescu-kormány bukása mutatta meg.

Mikor e sorokat írjuk, még nem tudhatjuk, ki — Bratianu-e, más-e, vagy újból Take Jonescu — kap a királytól végleges megbízást kormányalakításra, sem azt, hogy kap-e felhatalmazást a parlament feloszlatására? Az elől érintett helyzet miatt azonban ez eshetőségre mindenképpen számítani kell. Számítani különösen nekünk, a csatolt területeken élő és idáig jóformán politikai szervezetlenségre kényszerített magyar nyelvű kisebbségnek.

Az új politikai alakulásba való komoly beleszólás előkészületeit annál inkább meg kell tennünk, annak lehetőségeit magunknak annál inkább biztosítanunk kell, mert a kormány — bár az erre vonatkozó értesülések még nem elég világosak — a Magyar Szövetségnek a jelen szervezetében való működését nem engedélyezte. Egyelőre tehát biztos kilátás nincs arra, hogy a szövetség, mint az egész itt élő magyarság egyetemes szerve eredményes és intenzív működést fejthessen ki.

Bizonyára ennek belátása kezdte a különböző vidékeken élő magyar kisebbséget, a vidékenként való politikai szervezkedés gondolatával foglalkoztatni. Ennek adott hangot Sz. Szakáts Péternek a lapunk múlt számában közölt az a cikke is, mely — a legelsőként — a Magyar Nemzeti-párt címen való politikai szervezkedés szükségét fejtette ki.

Tudomásunk szerint, itteni társadalmi életünk legkomolyabb, tekintélyes és politikai irányításra is hivatott, személyiségei immár határozottan foglalkoznak egy vármegyei magyar politikai párt minél előbbi megszervezésével. A párt címe, ezek véleménye szerint: Udvarhelyvármegyei Magyar Nemzeti-párt lenne. Magyar és nemzeti párt azért, mert ez a cím az egységet, összetartozóságot legjobban kifejezi és semmi sincs benne, ami

szétválaszt, megkülönböztet. Megkülönböztetésre, megoszlásra pedig a mai időkben magyar és magyar között éppen úgy nincs szükség a politikai élet terén, mint ahogy nem lehet igazi különbség székely és magyar között nyelv, kultúra, vagy más tekintetben.

Ha azonban más vidékek magyarsága a pártalakítást bizonyos elvi felfogások színezése, hangsúlyozása miatt némiképpen eltérő címmel óhajtotta, vagy óhajtja is — amennyiben a mai időknek és a magyarság közös érdekeinek megfelelő programot vall — azt, mint a magyarság egyik egészséges életnyilvánulását üdvözlőnk kell. Ezeknek a szempontoknak az alapján üdvözljük a Kolozsváron múlt vasárnap megalakult Magyar Néppártot is, amelynek programját alább ismertetjük. Esméiben, általánosságban: elfogadható, sőt dicséretes program s az ottani viszonyoknak bizonyára részleteiben is megfelel. Ugyanigy kell nálunk a részleteiben a helyi viszonyokra tekintettel levő programnak a vármegyei pártalakításkor megszövegeződnie.

Mindezek, a különböző vidékek és csoportok politikai nézeteit, kívánalmait kifejező programok aztán az egész magyarságnak a politikai törekvéseit fogják kifejezni. Ezeket azután egy mindezekből vagy mindezek felett álló szervezet, esetleg pártok szövetsége (kalicija) egységbe fogja hangolhatni s kifelé ilyen egységben kifejezni. Mert arról, hogy az itteni egyetemes magyarság másokkal szemben ilyen egységben jelentkezhessen s politikai hitvallását ilyen egységben kifejezhesse, saját jelenünk és jövőnk érdekében semmiképpen le nem mondhatunk. T. L.

A magyarság Erdélyi Néppártjának kolozsvári gyűlése f. hó 15-én, vasárnap, Szathmáry Ákos, Paál Árpád dr. beszédeinek meghallgatása után, Kós Károly előterjesztése alapján, főbb vonásokban, a következő programot fogadta el:

1. Kivánjuk Erdély védelmét az erőszakos, sovinszta szellemből fakadó centralista törekvések ellen.

2. Kivánjuk az ország törvényei közé iktatott gyulafehérvári határozatok sürgős végrehajtását, különösen tekintettel a határozat harmadik pontjára, amely az erdélyi nemzetek és egyházak autonómiájának jogát biztosítja. Kivánjuk a vallásszabadság törvénybeiktatását.

3. Kivánjuk a közoktatásügynek és a kulturális intézményeknek a nemzeti autonómia keretébe való helyezését és azt, hogy a magyarság a közteher viseléséből és közadójából a kultúrát illető rész hiány nélkül a magyar közművelődés és közoktatás céljaira fordíttassék.

4. Kivánjuk az alkotmányban, a békeszerződésben és az állam törvényeiben biztosított egyéni és közszabadságok szabad gyakorlását gátló intézkedések visszavonását és a politikai titkos rendőrség eltörlését.

5. Kivánjuk a katonai szolgálatnak helyi milícia-rendszer alapján való szervezését, legfeljebb 3 hónapos szolgálattal és a szolgálatban az anyanyelv érvényesítésével.

6. Kivánjuk a szabadkereskedelmet és ipart, a forgalmat korlátozó intézkedések és minden ármaximálás eltörlését, a lakásrekvirálások és zaklatások megszüntetését.

7. Kivánjuk az erdélyi földbirtokreform revízióját.

8. Kivánjuk a munka szabadságának elismerését és biztosítását, a munkásvédelmet, a munkásszervezetek szabadságának és a munkásjóléti intézmények önkormányzatának a biztosítását.

9. Kivánjuk az adótörvények revízióját.

10. Kivánjuk az egyenlő, általános, titkos választójogot nemzetiségek szerinti kerületi beosztással és lajetromos szavazati móddal.

A szolgálatra képes és a nyugdíjazott tisztviselők ügye.

A Magyar Szövetség mozgalmat indított volt a még ma itt élő — esküt nem tett — és így elbocsátott magyar tisztviselők, valamint a magyar, illetve román imperium alatt nyugdíjazott, ma is itt lakó magyar tisztviselők kedvezőbb viszonyok közé juttatása ügyében. A szövetség működésének felfüggesztése miatt az eljárás megakadt, de ez nem jelenti azt, hogy a szövetségen kívül ebben az ügyben lépéseket nem tehetnénk. Sőt az a célunk, hogy vármegyénk itt jelzett tisztviselői érdekében minden lehető módot és eszközt igénybe véve, kedvező eredményeket érjünk el.

Evégből tudni óhajtjuk, hogy kik azok, akiknek érdekében cselekednünk kell. Vagyis két nyilvántartást akarunk felfektetni, amelyek egyikébe bevezetjük a vármegyénkben élő — esküt nem tett és így elbocsátott magyar tisztviselőket, a másikba a nyugdíjazott magyar tisztviselőket. Erre nézve a következő adatokra van szükségünk:

A) Az esküt nem tett és elbocsátott tisztviselőkre nézve: név, kora, viselt állása, képesítése, a családtagok száma (beleértve a családfőt is), jelenleg minő állást tölt be? mennyi a fizetése és keresete? megélhetése biztosítva van-e? hány gyermeke jár iskolába? milyen foglalkozási szakban vállalna alkalmazást? hol, mely vidéken vállalna szolgálatot? évi fizetés összege, vagyoni viszonyai.

B) A nyugdíjasokra nézve: név, viselt állása, képesítése, évi nyugdíj és lakbér összege, családtagok száma, beleértve a családfőt is? megélhetése biztosítva van-e? hány gyermeke jár iskolába? minő foglalkozási szakban vállalna foglalkozást? hol, mely vidéken vállalna szolgálatot, van-e valami mellékfoglalkozása?

Kérem az érdekelteket, hogy ezekre a kérdésekre adataikat címenre Székelyudvarhelyre a „Székely Közélet” szerkesztőségébe eljuttatni szíveskedjenek. Arra is kérem, hogy mindenki nevezze meg ismerős tisztviselőtársát vagy társait is, hogy aki esetleg jelen értesítésemet nem olvasná, közvetlenül megkereshessem levelemmel.

Sz. Szakáts Péter.

Iparosok köréből...

Minden nemes eszmének, minden olyan intézménynek, melyek hivatva vannak az általános emberi jólétet előmozdítani, vannak ellenségei. Látunk egyes társadalmi osztályokban olyan mozgalmakat, melyek gyakran nem egyeztethetők össze az általános emberbaráti felfogásokkal. Vannak, akik önzés nélkül munkálkodnak a közért, csak azért, hogy az emberi haladást, tudást és jólétet a tömegek javára fordítsák. Viszont vannak olyanok, akik a haladást igyekeznek meggátolni és minden eszközt felhasználják, hogy kevésbé erős-akaratu embereket megnyerjenek a maguk érdekei támogatására. Elfásult lélekkel nézik az azok munkáját, akik munkálkodnak a közért és olyan intézmény beállításáért, amely lehetővé teszi az iparosok jólétének előmozdítását. Látunk gyakran olyan jelenségeket, amelyek egyeseknek sulyos gazdasági károkat okoznak, ilyenkor tudatlanul, tájékozatlanul járnak, keresve egy támpontot, egy vigasztaló szót, amely talán igazságtalanságból eredett károsodásuk enyhítésére könnyebbülést tudna szerezni. Az iparos-osztály érzi, hogy gazdasági életéből hiányzik egy erős összekötő kapocs, amely sorsát hivatva lenne irányítani, de akaraterő hiányában tétklenségére van kárhoztatva. Ezeket a gyengeakaratu embereket befolyásolják egyesek, hogy ne engedjék magukat a józan észről vezetett, ne keressék az összekötő kapcsolatot s mindazt, ami hivatva volna sorsuk jóra fordulásán lendíteni.

Iparos társaim! Hozzátok intézem szeretetteljes soraimat, akik — amint tudom — a héten megbotránkozva olvastatok egy aláírás nélkül megjelent nyilatkozatot, amelyben lefektetett elvek nem a mi elveink, akik békés együttműködést akarunk; mi azt akarjuk, hogy minden iparos becsülje iparostársát. Azt akarjuk, hogy kezét kézbe téve, egy intézmény keretén belül dolgozzunk mindnyájunk javára. Azt akarjuk, hogy megértsük egymást és a megértésből áldás szálljon az iparos-osztályra. Mi nem akarunk konkolyhíntók lenni, nem akarunk Ézsauk lenni, hogy eladjuk jogunkat, amelyből a köz javára megbecsülhetetlen haszon származik. Nekünk nincsenek mellékérdekeink, amiért felhasználjuk a többség jóhiszeműségét és azután, ha érdekeink kielégítést nyertek, kárörvendve nézzük a munkánkból származott és a közérdeket ért károsodást.

Iparos társaim, fel akarlak világosítani, hogy mit akar a közre adott és nektek szánt nyilatkozat. Ha olvastátok, észrevehettétek, hogy a nyilatkozat minden egyes szava mennyi gyűlöletet és irigységet foglal magában. Tartalma és alap gondolata nem a cikk-író és nem a saját szavait fektette bele, hanem uraságotól levetett szótárból állította össze. Meggyanusit becsületben megöszült és a közérdek szolgálatában elfáradt embereket, akik évtizedeken keresztül az iparosság érdekeit vezették teljes megalégedésre. Hogy ezek az emberek az össziparosságot téves uton, hamis ívekkel olyan intézmény keretében akarják tömöríteni, amely romlásukat idézi elő. Lekicsinylik a tudást, a vezetésre termettséget, lekicsinylik azt az intézményt, amely életünk megkönnyítésére volna hivatva. Kárörvendve nézik a túlekedést a megélhetésért,ők pedig ravaszokkal igyekeznek a gyengeket, kevésbé bátrakat eltántorítani arról az utról, amelyen boldogulásukat megtalálják. Nem akarják, hogy az okosság felülkerüljön, azt szeretnék, hogy az iparos osztály még mindig sötétségben éljen, meggyanusitanak önzetlen vezető egyéniségeket, hogy nem a közérdekért, hanem rokoni összeköttetésért dolgozik.

Vádolnak egyeseket, akik teljes ítélő képességükkel meg tudják bírálni a vezetők idáig kifejlesztett munkásságát. A sötétség ezekre az emberekre a sovínizmus bélyegét akarja sütni, hogy annál nagyobb sulya legyen az ő eljárásuknak bizonyos körök előtt.

Fegyelmezett iparosoknak tüntetik fel magukat, kik, ha beteges indítványuk az iparosok gyűlésében nem talál elfogadásra, rakoncátlan gyerek módjára otthagynak a tanácskozást. Ezek az emberek vezetők akarnak lenni, ambiciójukat érti, hogy vannak náluknál komolyabb és higadtabb gondolkozású emberek, akik nem engedik téves jelszavakért egy érdemes osztály érdekét feláldozni.

Névtelen urak! Ne fáradjanak hasztalanul, az udvarhelyi iparosság tudatában van annak, hogy milyen célokért küzdenek. Hamis profétákra, konkolyhíntókra nincs szükségünk. A vakondok is a sötétséget szereti, a világosságban elpusztul. Önök is elpusztulnak sötét munkájukkal. Nekünk nincs szükségünk a kínált békejobre, a mi elvünk igazságos, felemelt fővel járunk az utcán, nem húzóda meg a házak mögé, iparostársaink

szívesen foguak kezét velünk, mert tudják azt, hogy gondolkozásunk azonos az övékkel.

Iparos társaim, ez a helyzet valósága, válaszlatok, akartok-e egy intézmény részesévé lenni, amely jövőtök boldogulása felé mélyreható nyomokat vág és azon haladva családokat megélhetését előmozdítja. Vagy hallgattok a nyilatkozatra és cserben hagyjátok, akik éretettek, gyermekeitek jobb sorsáért küzdenek, hogy ne legyenek rabzolgák, mint apáik, hanem legyenek értelmes és önértékes iparosok. Iparos társaim, ha most sem ébredtek fel, nincsen más szavam hozzátok, csak az, hogy „gyáva népnek nincs hazája!”

Nagy János, iparos.

Nem volt szándékomban, hogy az ipartestület ellenzőinek e lap f. évi 3. számában megjelent nyilatkozatára válaszoljak. De mert azzal vagyok vádolva, hogy én és társaim, akik az ipartestület alakítását kezdeményeztük, félrevezettük az iparosokat, ez ellen határozottan tiltakozom, annál is inkább, mert én magam egy több pontból álló programot tettem közre a lapokban, s ezt a programot minden társulati elnök magáévá tette; azt a tagok közt kihirdette, kik azt a nagygyűlésen el is fogadták. Így tehát félrevezetésről szó sem lehet, annál kevésbé, mert az a közel 200 iparos sokkal műveltebb és öntudatosabb annál, hogy magát félrevezettesse.

Nyilatkozók — saját szavaik szerint — az ipartestület kezdeményezésekor örvendtek, hogy kezdünk a természetes fejlődés felé tartani s valahára fegyelmezett iparosok leszünk. Sajnos, éppen ez egy kérdés az, amelyben nem lehet az iparosok ügyét dűlőre juttatni, itt nem akar senki fegyelmezett iparos lenni, itt mindeki vezetője akar lenni az iparosságnak. Itt mindenki neki foghat az iparnak és a kereskedelemnek minden jog nélkül, itt inasból lehet egyszerre mester. Mit gondolnak az ipartestület ellenzői, hogy mi lesz onnek a következménye, ha ez a város továbbra is az iparszabadság Eldorádója marad, hogy esik annak a szegény fegyelmezett ipartársulati tagnak, ha a sátrát a saját mesterré lett inasa, avagy egy kereskedővé vált cigány kidobja a rendes helyéről? Hogy esnek a nyilatkozatot megszóvegező urnak, ha a nagy bankok egy butorgyárat, avagy egy butorraktárt állíttatának fel Udvarhelyt? Hogy esnek az ugynevezett váltóra, illetve megrendelésre dolgozó iparosoknak, ha, amint a multban, ugy a jelenben is a nagy városok vigécei vinák el a munkát Udvarhelyről? Vajjon mindezekért és sok, de sok hasonló érdekért, amit itt nem tudok kifejteni, nem kell-e hogy közösen védekezzünk?

Nem akarom tovább is cáfolni érveit. Való az, hogy a mindentudó lexikonban nincs megírva, mi az iparosok anyagi érdeke, és én nem tudákos könyvből, hanem az életből merítettem tapasztalataimat. Éppen ezért szükségtelen, hogy a nyilatkozó ur fárassza magát és sértegesse iparostársait és különösen engem; én megígértem, hogy tőlem tehet, amit akar. Ha igaz az, amit állít, hogy közel 200 iparos van, aki nem értette meg a kor intő szavát, ugy igazat adok és levonom a konkveneciát, ha nem igaz, ugy őn az egyedül, aki félrevezette az iparosokat.

Szabó József szabó.

Fenti két újabb nyilatkozat közlése után e kérdés megvitatását befejezettek tekintjük. Az eddigi közlemények annyi érvet és ellenérvet soroltak fel, hogy azok további szaporítása feleslegesnek látszik, — az érdekelt iparosság már az eddigiek alapján is ítélhet. Itéljen is ugy, hogy állásfoglalásában győzzön a jobb, — az a jobb, ami az iparosság egyetemes érdekének leginkább megfelel!

A szerkesztő.

IRODALOM.

Reményik Sándor: Vadvizek zúgása.

— A Minerva R. T. kiadása. Kolozsvár. —

Reményik Sándorral szemben e sorok írója — bizonyos ok miatt — nem vallhatja magát nyilvánosan elfogulatlanoknak. Sajnálattal, le kell tehát mondanunk arról, hogy most megjelent — formájára is szép — kötetét érdeme szerint, részletesebben méltathassuk. Reményik Sándor azonban erre rá sem szorult. Méltányolta őt a magyar olvasóközönség, melynek körében ő ma szinte páratlan népszerűséget élvez, s méltányolták azok a különböző — legtekintélyesebb — irodalmi társaságok, melyek örömmel és büszkeséggel siettek őt már korábban tagjaik sorába választani.

Reményik ebbe a kötetébe azokat a verseit gyűjtötte egybe, melyek az ő, magát a nagy természettel rokonnak érző, azzal összefüggőbbé érzésűt fejezik ki. E nemcsak azzal, egyéni elképzelésekben a természet egyes jelenségei: az emberi nyomoktól szűz rengeteg, a sziklák és fák, a zúgó patakok, mind mint az emberi sors és élet szimbólumai, megszemélyesítő lépnek elénk, átélkesülve: emberi érzésekről, gondolatokról beszélnek. Viszont a költő embermivolta is a nagy szabad természet kicsiny, de érzéseiben a mindenség lüktetését felfogó s annak legcsodásabb nagyszerűségeit is megérteni tudó részeként jelentkezik.

Aki a szabad és természet meghamisítatlan szépségeiben, nagyszerűségében gyönyörködni tud s érdeklődik egy nemesebb embereszményt valló, tisztult költészet alkotásai iránt, az e szép kötetben sok gyönyörűséget fog találni. —a—ó.

HIREK.

Január 21.

A vármegyei magyar politikai párt megalakítása, melynek eszméjéről első cikkünk ad hirt, f. hó 31-ikén, kedlen d. e. 11 óraker fog megtörténni városukban a Bukarest-szálló színháztermében.

Házasság. Költő Margitka (Homoródszentmárton) és Kovács Lajos „Hunga“-tisztviselő (Nagyvárad) folyó hó 7-én házasságot kötöttek Homoródszentmártonban. (Mindem külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Spanyol Tercsikét eljegyezte Kenyeres László vármegyei számvevő. (Mindem külön értesítés helyett.)

A polgármesteri állás megüresedése után erős érdeklődés nyilvánul meg az utód személyére nézve. A helyzet kialakulását egyesek legutóbb bizalmi aláírások gyűjtésével is befolyásolni szándékoznak. Legutóbb a város lakossága körében olyan tartalmu iv aláírása indult meg, mely a város szinte teljesen magyar lakossága részére magyar és az itteni viszonyokkal alaposan és régebben ismerős polgármester kinevezését kívánja. Mi a magunk részéről a lehelyesebbnek és szükségesebbnek látunk az általunk korábban már többször hangoztatott helyi önkormányzatok, képviselőtestületek visszaállítását, mikor a lakkosság maga választaná a maga sorsának intőzőit, bizalmának letéteményeseit.

Halálozás. Bede Gyula f. hó 15-én, életének 43-ik évében, Székelyudvarhelyen, hosszas szenvedés után elhunyt. A derék, közismert kereskedő temetésén nagy részvevő közönség jelent meg. Számos tagból álló, tekintélyes család gyászolja.

Marosi Mózes nyug. körjegyző f. hó 19-ikén, 58 éves korában, Székelyudvarhelyen, hosszas betegeskedés után, elhalt. Az elhunytak, ki hasznos közhivatalnok pályája alatt Tordátfalván, majd Siméalfalván, utóljára pedig Oroszhegyen volt körjegyző, nagyszámú, kiskoru gyermekből álló családja maradt, minden vagyon és támasz nélkül. A család gyásza iránt — annak bizonytalan sorsa miatt is — ugy a nagyközönség, mint az elhunyt egykori tisztviselőtársai körében élénk részvét nyilvánul meg.

Sándor József, Szentgyházafaluban, f. hó 20-ikén, 77 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A munkás, derék polgárt, kit nagyrészen e városban élt, kiterjedt rokonság gyászol, vasárnap, 22-én d. u. 3 óraker temetik Szentgyházafaluban.

A cenzura eltörlésével kapcsolatosan a sajtóban nagy nyugtalanságot keltett, hogy a lapok utólagos cenzurája és a felelősségre vonás joga a hadbíróságokhoz utaltatott. Ez az első hír és bizonytalanság némiképpen médosult azzal az utólag kiadott magyarázó utasítással, hogy az utólagos felelősségre vonás csak a polgári ügyészség kezdeményezésére rendelhető el. Az eljárás során az ügyészségeknek a főügyészséghez kell indítványt tenniük s csak ha ez is hozzájárul, rendelhető el az eljárás megindítása. Bár mi mindenképpen a teljes sajtószabadságot s a cenzura teljes eltörlését kívánjuk, egyelőre, mint efelé ha-

adó első lépést, ezt is némi megnyugvással fogadjuk. Itt említjük meg, hogy a lapoknál más nyomtatványokra (röpiratokra, felhívásokra stb.) fentartott előzetes cenzurát is ezentúl a kir. ügyesség végzi.

Oltáregyleti estély. A helybeli Oltáregylet f. hó 26-ikán (csütörtök) este 8 órai kezdettel tartja harmadik estélyét a főgimnázium tornacsarnokában a következő műsorral: 1. Játsszik a főgimnázium ifj. zenekara. 2. Szavalt: Szomesán László. 3. Előadást tart: Rész János főgimn. tanár. 4. Vetített képek. Lemerteti: Tamás Albert főgimn. igazgató. 5. Énekel: Halmágyi Samuné, zongorán kíséri: Tompa Lászlóné. 6. Zongorán játszik: Szabó Ilonka. 7. Énekel a r. k. főgimnázium ifj. énekkara. Belépő díj tetteszés szerint.

Nagy sérelem érte a felekezeti tanárokat a féljegyváltásra szóló vasúti arcképes igazolványok bevonásával. Az iskolafenntartó főtanhatóságok jogorvoslással élnek, minthogy szerzett jogról van szó.

Hibaigazítás. Sz. Szakáts Péternek a lapunk múlt számában közölt „A kisebbségek biztosított jogai” című cikkében sajtó hiba történt. A cikk végén, a lap 2-ik oldalán (első hasáb, felülről a 2-ik sorban) „közsegeknek” helyett: „közöségeknek” szó olvasandó. Így van a párisi egyezményben. — Ugyanabban a számban egy kevésbé fontos sajtóhiba is előfordult. Az utolsó oldalon közölt „Mégfagyott nő” című hírnkben az olvasható, hogy a csendőrök egy megfagyott nő (R. b. Rozália) „ruháját” találták meg. E helyett mi a megfagyott nő hullájáról írtunk volt, amit, természetesen, a sajtóhiba ferdített el „ruha” szóra.

A ref. egyház Ifjúsági Egyesülete estélyeinek újra megkezdett sorozatában az első f. hó 15-ikén a közönség meleg érdeklődése mellett folyt le a kollegium imatérében. Az estély legértelmesebb és terjedelmesebb pontja: Gönczi Lajos főgondnok magas színvonalú, gondolatokban gazdag felolvasása volt, az élet igazi szépségeiről és örömeiről, melyet csak egy magasabb eszmény, erkölcsös felfogás felé való törekvés alapján találhat meg az emberiség. Éppen ezért különös jelentősége van a mai időkben az iskoláknak és minden kulturális célt szolgáló intézménynek, melyek ápolására a társadalomnak különös gondot kell fordítania. A felolvasást a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta. Sikere volt a Hargita Beatrix által előadott, technikai készségre valló zongoraszólonak, Mester József lelkes átérzéssel előadott szavaltának, Gensthaler Hilda kellemes hangú, kedves énekének, melyet Ferenczi Böske zongorán ügyesen kísért. Az estélyt a közönség vallásos éneke nyitotta meg és Vajda Ferenc magas és komoly zárószavai után — a közönség éneke is fejezte be.

A Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság Erdély egykori kancellárjának és a Teleki-könyvtár alapítójának római szentbirodalmi gróf széki Teleki Sámuelnek halála 100 éves fordulójára alkalmából Marosvásárhelyen, a városi székház nagytermében f. évi január 22-ikén d. e. 11 órakor ünnepélyes felolvasó ülést rendez. Az ünnepélyes felolvasó ülés tárgyai: 1. Megnyitó beszéd: Dr. Dekáni Kálmán alelnök. 2. Gróf Teleki Sámuel emléke: Gulyás K. r. t. 3. Ünnepi óda: Dr. Szász Károly r. t.

A helybeli róm. kath. egyháztanács népes gyűlést tartott a múlt vasárnap Pál István apát plebánus elnöke mellett. A gyűlésen az 1922. évre kirótt kepe és egyházi adó beszedésének módzatait beszélték meg.

Fillérestély. A Polgári Önképzőkör legutóbbi fillérestélye szép számú közönség részvételével folyt le. A cigányzenekar nyitánya után Sárosy Károly tetszés mellett olvasott fel egy fővárosi tárgyú, fővárosi erkölcsöket rajzoló novellát. Kiss József „Ágota kisasszony”-át ügyesen és megkapóan szavalt Vajda Margit. Rájk Sándor kellemes éneket megújrazták. Hasonlóképpen ráadást kellett játszania „Pali bácsi”-nak, ki meglepően ügyes nagybögözéséért sok tapsot kapott. Tomcsa Klementin hangulatosan, nagy gyakorlottsággal énekelt. Hangos derűtséget okozott a Nagy Bertuska és Pásztor Ferenc által előadott bohózatos dialog is.

Hálás köszönet. A református elemi iskola részére *Asztalos* Dániel 500 leut adományozott. Nem tudjuk eléggé értékelni és méltányolni ezt a nagy kulturális áldozatot, melyet polgártársunk hozott iskolánk érdekében, ezzel szemben csak köszönetünk van. Isten áldja meg érte s tegye a jó példát gyümölcsözővé más emberek lelkében is. *Vajda* Ferenc lelkész.

A főgimnázium estélye. Nagy sikerűnek ígérkezik a főgimnázium február 5-iki táncsal egybekötött jótékonycélu estélye. Ezen az estélyen mutatkozik be a városunkban most alakult 16 tagból álló filharmonikus zenekar, melynek kitűnő számai — nem is említve a többi érdekfeszítő musorszámat. — előre is biztosítják az estély sikerét. A műsort a jövő számban közöljük.

Bolttűz. Szében Antal helybeli bőrkereskedő üzletében f. hó 15-ikére, vasárnapra virradó éjjel, eddig még ismeretlen ok miatt, belső tűz keletkezett, melytől egy állvány és a rajta levő csiriz és talpanyag elégett. Az oltásra megjelent tűzoltóság és házbeliék a tüzet, mielőtt komolyan elharapózhatott volna, csakhamar elfojtották. A kár nem nagyon jelentékeny.

Az adókvittel kapcsolatos földértékelésre és földhasználat-értékelésre vonatkozó becselési munkálatokat további intézkedésig felfüggesztették. Ugyancsak fel van függesztve az ugyanezekre az ügyekre vonatkozó felebbezések tárgyalása is.

Filharmonikus társaság megalakulására van kilátás Székelyudvarhelyen. A tagok összehozása már szépen sikerült is, kikkel már próbák is eredménnyel folynak. A társaság első szereplése a róm. kath. főgimnázium február 5-iki nagyszabású estélyén lesz, melyre már ezért is nagy érdeklődéssel várakozik a közönség. Mint a város kulturája, különösen: idáig meglehetősen elhanyagolt, zenei kulturája fejlődésének egy kérésébe vonhatóan, szép jelét örömmel kell köszöntenünk az új társaság megalakulását, melynek már alapszabályai is készülnek, s hamarosan jóváhagyásra a kormányhoz is fel fognak terjeszteni. Kívánatos lenne a kulturális haladás közérdekében, ha az új alakulás megtalálná az érintkezést a régóta működő, kitűnő Székely Dalegyellett és együtt, vagy egymást támogatva működőnek a város zenei életének továbbfejlesztésén.

A szentimrei ifjúság által a róm. kath. polgári leányiskola javára január 5-én rendezett színelőadáson felűfizettek: Egy szegény ember, aki úgy gondolja, hogy az egyházi iskoláért még az u'cai koldusnak is áldozatot kell hoznia: 300 leut, Rész János 40 leut, Ferenczy Ferenczné, N. N. 20—20 leut, Forró Géza 12, Lópka Henrik, Szabó Károly, Zakariás Ferencz 10—10, Lakatos Tivadarné 5, Novák István 2 leut. Fogadják a felűfizetők tiszteletteljes köszönetüket. Továbbá itt a nyilvánosság előtt is hálás köszönetet mondunk Fischer Ferencz, Kőnczey István, Balási Jenő és Pál Joákhim uraknak, akik szíves közreműködésükkel nagyban hozzájárultak az estély szép sikeréhez. *A szentimrei ifjúság.*

Fest, tisztit: SCHMITZ

Odorheiu-Székelyudvarhely.

A Polgári Önképző-Egylet f. hó 28-án, szombaton a Bukarest-szálloda színháztermében, könyvtárának gyarapítására, táncsal egybekötött jótékonycélu színelőadást rendez. Színpad kerül Rákosi Viktor és Guthi Soma eredeti, szellemes ötletekben pazar bohózata, a „Tartalékos férj”. A darab keretében Bodrogi Balázs, Jakabos Irénke, Kerestély Gyula, Páncél József, Fülöp Jucika, Csendő Jenő, Jeszenszky Miklós, Verestói János, Gábor Margitka, Bardocz József, Bartók Lajos, Nagy Bertuska és Szentes Annuska szerepelnek, — már szinte kivétel nélkül előnyösen ismert és gyakorlott műkedvelők, kik a darab sikerét mindenestre biztosítani fogják. Az estély iránt nagy az érdeklődés.

A városi villanyvilágítás kérdése már jó régóta kényes pontja a város életének. A háboru alatti és a háboru követő évek során a telep gépei annyira megrongálódtak, hogy tartani lehet világításunk közeli csődbejutásától. Mindezt elkerülendő: a városi tanács régóta különböző megoldási módzatokkal foglalkozik. Nemrég tárgyalta a budapesti Ganz cégnek 2 drb 100—100 lóerős benzintorra vonatkozó 250.000 leus árajánlatát, mely szerint a motorok gázzívó motorokká alakítva, a világítás fejlesztésénél felhasználhatók lennének. Minthogy azonban tapasztalat és szakértői vélemény szerint a benzintorok használhatósága a jelen esetben is csak 3—5 évre, tehát nagyon rövid időre tehető, a tanács, tekintve a magas árat is, az ajánlatot nem találta előnyösnek. E helyett úgy határozott, hogy mintegy 60 lóerős eredeti gázzívó motorokra külföldi cégektől kérnek ajánlatokat. Ekkora lóerő az üzem ellátásához bőven elég, az e fajta motor tartóssága is jóval na-

gyobb, s mint tartalék-motor a vizierőre való berendezkedés esetén is feltétlenül szükséges lesz.

Nyilvános árlejtés. A helybeli államépítészeti hivatal (Serviciul de poduri și șosele) hivatali helyiségében f. évi február hó 4-ikén d. e. 10 órakor a székelyvárság-központi áll. el. népiskola tantermének és a patakfalvi iskola gazdasági melléképületének kijavítási munkálataira nyilvános árlejtés fog tartatni. A munka előirányzott költsége 1760, illetve az utóbbira nézve: 2000 leu. A későn érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlattevőknek az ajánlati összeg 5%-át bántépénként kell letenniük, vagy pénzben vagy pedig értékpapírban. A feltételek megtekinthetők a hivatalos órákban a hivatali helyiségében és ott egyszersmint minden szükséges felvilágosítás is megszerezhető.

Felhívás. Felkértek az alábbi sorok közlésére: Tudomásomra jutott, hogy Odorheimgyében vannak községek, melyek a tőlük az élelmezési kormánybiztosság idejében, azaz 1919 évben rekvirált gabona és egyéb élelmi cikkek árát még mai napig sem kapták meg. Felkérem mindezen községek előjáróságát, vagy az érdekelteket, hogy ezen cikkek kifizetésének kiegyenlítése végett levélileg vagy személyesen alólírottat Odorhei Bulevardul Rogele Ferdinand 40/a sz. alatt (a posta udvarán hátul) azonnal keressenek föl, annál is inkább, mert ezen cikkek kifizetése végett Joan Popa a székelykereszturi járási volt élelmezési albiztósának 1919 július hó 28-án 90 ezer korona a központi pénztárból kifizettetett. *Rauceanu* volt élelmezési kormánybiztos.

Egy kaláka utáni iddógálás következménye volt — amiről november 6-iki számunkban megemlékeztünk — hogy Nágó Ferenc homoródszentmártoni lakos a vele összeveszett Kádár Pétert fejszével agyonsujtotta. A szesz és a hirtelen harag miatt bűnbe keveredett ember fellett ma látott törvényt a helybeli törvényszék büntető tanácsa, mely Nágót két évi fegyházbüntetésre ítélte. A vádlott megnyugodott, a védő ez ítélet enyhítéséért, az ügyész súlyosbításért felebbezett.

KÖZGAZDASÁG.

A Foldmives Szövetség a gazdakörök tagjai részére szükséglenő pamut-fonalnak (masina fonal) nagyobb mennyiségben s így olcsóbb áron való beszerezhetése céljából tárgyalásokat folytatott. E tárgyalások eredményeként közli:

Békevilágbeli minőségű és mennyiségű öltőfonal (5 angol fontos) csomagja (4, 5, 6, 8 szám) — 280 leu. Cérna fonal (mejjék) a fennebb jelzett minőség és mennyiségben (12, 16 és 20 szám) csomagja 340 leu; 24 es számú csomagja 350 leu; a fenti árak csak rövidebb ideig maradhatnak érvényben az áremelkedések miatt.

Mindazon gazdakörök, melyeknél megrendelés történik, a szükséglenő mennyiséget írják össze és sürgősen jöjjenek be az áruért. A megrendelők csakis kifogástalan minőségű árut kötelesek átvenni. Fizetés az átvétel alkalmával Székelyudvarhelyen. Csak azon gazdaköri tagok hozzátartozói igényelhetnek ily áron fonalat, kik az 1921 és 1922 évi tagsági díjjal hátrálékban nincsenek. A tagsági díjak a fonal átvétele alkalmával az illető községből beszállítandók. Fejtőről később lesz szó.

Egyben felhívja a szövetség azon gazdakörök elnökeit, hol 1921 évi tagsági díj, naptár ára vagy más tartozás áll fenn, hogy e hátrálékokat február 1-ig feltétlen szállítsák be a központba. Az esetleg megmaradt naptárak is beszállítandók.

A múlt keddi piacon buza = 50—58, tőrőkbuza = 45—46, árpa = 38—40, zab = 22—25, burgonya = 10—12 leu árban kelt el vékánként.

Kiadó: a Könyvnyomda R. t. Odorheiu (Székelyudvarhely).

A szerkesztő üzenetei.

F. S. Az idő megváltozása miatt, most kapott küldeményed jobbakorra tettük el. Kötetemet címredre postán megküldtettem, alkalmilag sziveskedjél tudatni, megkaptad-e? — S. D. (Székelykeresztur.) Látatlanul nem mondhatunk véleményt senkinek az írásairól, sem arról, hogy közölhetjük-e. Sziveskedjék talán egyet-mást beküldeni. Honoráriumról csak huzamosabb munkásság után lehetne beszélni.

Nézzé meg! LÖBL R. divatüzletében

Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 25. sz. alatt

Jutányosan kaphatók:

gyönyörű színekben
kötött teveszór női
kabátok, sapkák és
sálak, csodaszép
nyakkendők. —

Reichenbergi kiállításon vásárolt angol és cseh női és férfi szövetek. Hires sepsiszentgyörgyi

gyártmányok, u. m.:
156 cm. széles tiszta len-lepedő, vásznak, szőttesek, ág- és asztalneműek,

törülközők, tartós függönyök, ágyterítők butorszövetek, szőtes- és szövetmaradékok, stb. stb.

Nyílttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Alólirott a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy a Balázs Károly utóda cégtől, mint üzletárs kiléptem és miután özv. Balázs Károlynénak, ki a 4 es ipart, mint butoraktáros, asztalos, kárpitos és esztergályos tovább folytatja, ezekhez szakképzettsége nincs, ezért engemet 1922 január 15-étől fogva semmi nemű felelősség ez üzlettel szemben nem terhel.

Garabás János.

Hirdetmény.

Özv. Mihálykó Ferenczné szül. Gál Róza volt odorheui lakos hagyatékához tartozó összes ingóságok (ágynemű, ruhanemű, házi butorok) **1. hó 28 napján.** d. u. 2 órakor Csere utca 14 sz. alatt megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Odorheiu, 1922. évi január hó 20.

Dr. Szabó Gábor ügyvéd, mint zárgondnok.

Odorheui törvényszék

C. 1014—1921.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy Pál Zsigmond székelyderzsi lakos részéről az 1911: 1. t. c. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az orosz fronton Oroszengyelországban 1914 évi augusztus hó 29-én állítólag elhalt Dénes Sándor volt székelyderzsi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt Dénes Sándor volt székelyderzsi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. János Domokos ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Dénes Sándort és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Dénes Sándor életbenlétéről értesítsék, egyszermind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a „Gazeta Oficiala”-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921 évi július 5.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelűl: Flórián, shiv. tisztv.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy szép és finom kivitelű svájci zseb-, ébresztő, dísz-ébresztő, valamint fali óráim

érkeztek és olcsó árban kaphatók

Állandó raktáron tartok továbbá izléses arany jeggyűrűket, köves gyűrűket, függőket, arany nyakláncokat, karkötőket, izléses és olcsó ezüst doublé-függőket stb. stb.

Minden e szakmába vágó munkát jutányosan és pontosan teljesítek, miért is a t. közönség szíves pártfogását továbbra is kérem. Tisztelettel

ISZÁKOVITS BERNÁT

Odorheiu-Székelyudvarhely, Deák-tér 12. sz.

Veszek: Székely Juhturógyári Részvényeket

Ajánlatok, tudakozódások a lap kiadóhivatalához intézendők, honnan továbbíthatnak.

67—1922.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Comanesti—Homorod-keményfalva község korlátlan kiméresi joggal bíró korszma helyisége három egymásutaa követ kezű évre, vagyis az 1922 évi május hó 1-én kezdődő és az 1925 évi április hó 30-án végződő időtartamra, az 1922 évi február hó 8-án d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyílt árverésen haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár 2000 leu. Bánatpénz 10%. Árverési feltételek az abásfalvi körjegyzőnél megtekinthetők.

Abásfalva 1922 január 10.

Kádár Gyula, körjegyző.

Szentegyházfaluban, az Ajtvász János telkével átellenben fekvő üres beltelek eladó.

Értekezhetni Dr. Jodál Gábor ügyvédnél.

Dela judicatoria dr ocol din Cristur

189—1922. végh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a cristuri kir. járásbíróságnak 1571/2—1921 sz. végzése következtében dr. Fazakas Miklós ügyvéd által képviselt Sorbán Gyula cristuri lakos végrehajtató javára 1000 leu s jár. erejéig az 1921 évi szeptember hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1400 leura becsült következő ingóságok, u. m.: 1 ló, 2 borju és 1 lószekér nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a cristuri kir. bíróságnak 1921. évi G. 1842. számú végzése folytán 1000 leu tőkekövetelés. ennek 1921. évi augusztus hó 18. napjától járó 5% os kamata és eddig összesen 468 leu 20 baniban bírósággal megállapított költségek erejéig adósk házában Tarcsafalva községben leendő megtartására 1922. évi február hó 10. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: t. c. LX. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzbeni fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Cristur, la 6. Januarie anul 1922.

Löriney, bírói kiküldött.

Alulírottak bérbe vettük a Székely juhturógyári és hízalida részvénytársaság Székelyudvarhely — ipartelepét és azt a részvénytársaság címén saját felelősségünk mellett fogjuk tovább vezetni.

Vesünk sajtot bármily mennyiségben és hasi bányabört készpénzfizetés mellett, piaci áron, a régi helyén: a Str Stefan cel mare (Malom-utcában) levő gyártelepünkön.

Rátz Vilmos,
Ifj. Szakáts Zoltán.

Gyógyfürdő!

FERNENGEL gyógyosfürdője
ezentul jól befűtve, további intézkedésig, hetenkint péntek, szombat, vasárnap és hétfőn egész nap nyitva van.

Tyukszemvágás-pedikűr!

Minden pnteken egész nap és szombaton délelőtt, Hagenauer József, ki több nagyvárosi fürdőben mint tyukszemvágó és mult évben a szovátai fürdőben volt alkalmazva, a t. közönségnek rendelkezésére áll.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel: **Fernengel Gyula.**

Korszakalkotó ujtás az építkezés terén
a vizáthatlan czeмент-cserép.
Gyártja: Dr. Kintler F. Ákos betonáru-telepe
Székelybethlentfalván.

Ha jó, tartós férfi-ruhát akar csináltatni, úgy tekintse meg a segesvári Zimmermann-Testvérek posztógyáros lerakatát

Barcsay Károly

női- és férfidivat üzletében,
hol minden szövet a gyári árban kapható,
megérkezett még a legjobb régi minőségű szövő-gyapott és czer-na-fonál, jutányos árakban.

Temetkezési intézetemben

érez, tölgy- és fenyőfa-koporsók nagy választékban. Halott szállításokat, temetéseket helyben és vidéken elismert jutányos és szolid árakon eszközök.

Valódi kis-üstön főzött szilvapálinka

kapható a szombatfalvi vashíd mellett, Str. Printul Mircea (Pelóff-u.) 38. sz. alatt

LEBOVITS GÉZA

vegyeskereskedésében olcsó gyári raktári áron, ugyszintőn a legjobb Szőlőst-féle finomított szesz, tea-rum, fenyővíz, finom likőrök és gyümölcs-pálinkák, *** Cognac.

Valódi husvétli kóser szilvapálinka

A vevőközönség szíves pártfogását kéri

Lebovits Géza.

Szabó Károly

Odorhei-Székelyudvarhely Pláza Printul Carol (Kökerezsi-tér) 2. szám alatti borpincéjében :: ::

Kitűnő erdélyi fajborok

kaphatók literenkint 10. és 11 L., fennebb, nagyban és kicsinyben.